

معاونت بازاریابی و عملیات گاز
مدیریت امور بین الملل شرکت ملی نفت ایران

خبرنامه تحولات بین المللی گاز (همراه تحلیل برخی گزارشات)

شماره 85 - 1402/08/01

در این شماره:

- تحولات بازار تکمحموله
- اخبار:
 - رکورد بالای صادرات گاز طبیعی آمریکا در نیمه اول سال 2023
 - افزایش تقاضای گاز با راه اندازی مجدد تولید آمونیاک در لیتوانی
 - آغاز راه اندازی آزمایشی اولین خط تولید تأسیسات هیدروژن در خاورمیانه توسط عربستان سعودی
 - آغاز ارسال گاز روسیه به ازبکستان از طریق قزاقستان
 - نزدیکتر شدن عراق به انعقاد قرارداد بزرگ واردات گاز طبیعی از ترکمنستان
 - امضای قرارداد 27 ساله تأمین ال ان جی بین قطر انرژی و توتال انرژی
- اخبار تحلیلی:
 - افزایش توزیع گاز شهری در هند
 - افزایش تدابیر امنیتی در بندر واردات ال ان جی فنلاند
 - شرکت ویتول برنده مناقصه خرید تکمحموله ال ان جی پاکستان
 - استمرار مخاطرات موجود پیرامون عرضه گاز در آلمان
 - Baker Hughes برنده مناقصه تأمین تجهیزات مهم شرکت ادنوک
 - اکتشاف عظیم گاز طبیعی در فراساحل اندونزی توسط انی
 - اعلام فرانسه مبنی بر کافی بودن ذخایر گازی برای زمستان
 - افزایش 4 درصدی تقاضای گاز طبیعی هند در سال 2023
 - ساخت خط لوله انتقال گاز ترکیه به نخجوان
 - گزارش ویژه و تحلیلی: چشم امید بازار آتی گاز به منابع گازی خاورمیانه

نفت برنت	شمال شرق آسیا (JKM)	تی تی اف هلند	هنری هاب - نایمکس	
16/07	13/92	۱۱/۴۰	۲/۶۴	سپتامبر 2023
14/58	12/48	10/46	2/58	اوت 2023

X ارقام بر حسب دلار در هر میلیون بی تی یو می باشند.

به علت عدم دسترسی به رقم دقیق میانگین قیمت های ماهانه که در نشریه پلاتس منتشر می گردد، حدود قیمت از برخی اخبار استخراج شده است.

((اخبار مندرج از نشریات معتبر بین المللی استخراج گردیده و الزاماً منعکس کننده نقطه نظرات این معاونت نمی باشد.))

تحولات بازار تک‌محموله

به دلیل افزایش تقاضا در آسیا و نگرانی‌های مربوط به عرضه در اروپا، قیمت ال‌ان‌جی آسیا برای سومین هفته متوالی افزایش یافت و با جهشی به میزان یک دلار، به بالاترین حد خود رسید. میانگین قیمت ال‌ان‌جی برای تحویل در ماه نوامبر به شمال‌شرق آسیا از میزان قبلی 14 دلار به 15 دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو افزایش یافت. با از بین رفتن خطر تداوم اختلال در عرضه گاز از استرالیا، نگرانی‌ها مجدداً به سمت قطع جریان گاز روسیه بازگشته است. با توجه به اینکه صادرات بنزین و گازوئیل از روسیه محدود شده، نگرانی‌هایی در مورد کاهش صادرات سایر سوخت‌ها نیز وجود دارد. تحلیل‌گر ارشد مؤسسه Tullett Prebon، با اشاره به ورود خریداران ژاپنی به بازار، انجام مناقصات بیشتر در بازار آسیا را سبب روند صعودی قیمت‌ها اعلام نمود. سخنگوی وزارت صنعت ژاپن اعلام کرد، موجودی ال‌ان‌جی شرکت‌های اصلی تولید برق ژاپن باید افزایش یابد تا بتوانند اوج تقاضا در فصل زمستان را پوشش دهند. قیمت‌های گاز اروپا با توقف فعالیت شرکت شورون در اثر درگیری‌های خاورمیانه و محدود شدن عرضه گاز از شرق مدیترانه، به بالاترین حد خود از ماه اوت رسید. در پی حملات و همچنین نشت خط‌لوله در بالتیک، قیمت‌ها 15 درصد افزایش یافت. اتحادیه‌های کارگری استرالیا نیز درخصوص امکان از سرگیری اعتصابات در تأسیسات ال‌ان‌جی این کشور هشدار دادند. با ادامه درگیری‌ها، فعالیت سکوی گازی فراساحلی میدان Tamar موقتاً تعطیل و شاخص قیمت‌های آتی گاز افزایش یافت. شایان ذکر است که بسته شدن میدان مذکور و کاهش ارسال گاز به مصر، کاهش تولید ال‌ان‌جی در این کشور را هم سبب خواهد شد. شاخص معاملات آتی گاز اروپا پس از افزایش 30 درصدی، مجدداً کاهش یافت. قراردادهای گاز هلند برای اولین بار از ماه آوریل و برای مدت کوتاهی حتی به 50 یورو به ازای هر مگاوات ساعت رسید. این در حالی است که وجود نشانه‌هایی مبنی بر محدود بودن درگیری‌ها می‌تواند قیمت‌ها را تا حدی کاهش دهد. موجودی گاز در تأسیسات ذخیره‌سازی کشورهای اتحادیه اروپا تقریباً تکمیل است اما با توجه به توقف جریان گاز از روسیه، این قاره همچنان به محموله‌های گاز نیاز خواهد داشت. Spark Commodities نرخ روزانه حمل ال‌ان‌جی آتلانتیک و پاسفیک را به ترتیب 174 و 189 هزار دلار اعلام نمود.

منابع: رویترز و بلومبرگ، 29 سپتامبر و 11 اکتبر 2023

رکورد بالای صادرات گاز طبیعی آمریکا در نیمه اول سال 2023

آمریکا در نیمه اول سال 2023 بیشتر از مدت مشابه در سال قبل، گاز طبیعی صادر کرد. بر اساس گزارش اداره اطلاعات انرژی این کشور (EIA)، صادرات گاز طبیعی در سال جاری به طور متوسط 20/4 میلیارد فوت مکعب در روز بوده است که 4 درصد (0/8 میلیارد فوت مکعب در روز) بیشتر از دوره مشابه در سال 2022 می باشد. صادرات ال ان جی تا حد زیادی باعث رشد مداوم کل صادرات گاز طبیعی آمریکا شده، اگرچه صادرات گاز طبیعی از طریق خطلوله نیز افزایش داشته است. در نیمه اول 2023 صادرات ال ان جی آمریکا به طور متوسط در سطح 11/6 میلیارد فوت مکعب در روز بوده که آنرا به بزرگترین کشور صادرکننده ال ان جی در جهان تبدیل کرد. میزان صادرات ال ان جی دوره مذکور 4 درصد (0/5 میلیارد فوت مکعب در روز) بیشتر از همین دوره در سال 2022 می باشد. در نیمه دوم سال 2023، صادرات از طریق خطلوله گاز طبیعی آمریکا به کانادا و مکزیک میزان 4 درصد (0/3 میلیارد فوت مکعب در روز) در مقایسه با نیمه دوم سال 2022 (با میانگین 8/8 میلیارد مکعب در روز) افزایش یافت. مکزیک در نیمه اول سال 2023 واردات گاز طبیعی از آمریکا را افزایش داد تا بتواند تقاضای گاز در بخش تولید برق که از سال 2018 روند افزایشی داشته است را تأمین نماید. از سال 2019 با ساخت خطوط لوله ارتباطی در مرکز و جنوب غربی مکزیک، صادرات گاز توسط خطلوله به این کشور، همچنان به رشد خود ادامه داده است.

منبع: BIC، 15 اکتبر 2023

افزایش تقاضای گاز با راه اندازی مجدد تولید آمونیاک در لیتوانی

در اوایل اکتبر سال جاری شرکت Achema، تولیدکننده لیتوانیایی، دومین واحد آمونیاک خود را در سایت Jonava راه اندازی کرد و مصرف گاز این کشور را افزایش داد. خبرگزاری دولتی LRT به نقل از شرکت Achema اعلام کرد، این واحد با ظرفیت مصرف گاز 42 گیگاوات ساعت در روز دوباره فعال شد. این شرکت به طور مداوم روند بازار کود شیمیایی را رصد و ارزیابی و بر اساس وضعیت آن حجم تولید خود را تنظیم می کند. آژانس انرژی این کشور در 2 اکتبر اعلام کرد که در نتیجه شروع مجدد تولید آمونیاک مصرف گاز لیتوانی در هفته گذشته بیش از 30 درصد افزایش یافته است. طی دو ماه گذشته هزینه واردات آمونیاک به دلیل توقف تولید در صادرکنندگان کلیدی این محصول و کاهش عرضه در بازار، به طور قابل توجهی افزایش یافته است. از اوایل سپتامبر امسال هزینه های تولید بر اساس قیمت های پایه بازار TTF کمتر از قیمت های وارداتی بوده است. آخرین ارزیابی هفتگی آرگوس، هزینه تولید داخلی را بیش از 113 دلار در هر تن کمتر از قیمت واردات نشان می دهد.

منبع: Argusmedia.com، 5 اکتبر 2023

آغاز راه اندازی آزمایشی اولین خط تولید تأسیسات هیدروژن در خاورمیانه توسط عربستان سعودی

وزیر انرژی عربستان اعلام نمود آزمایش اولین خط تولید تأسیسات تولید هیدروژن در خاورمیانه در این کشور آغاز خواهد شد. وزیر امور خارجه عربستان طی سخنانی در هفته آب و هوا سازمان ملل "منا" (UN MENA Climate Week) در ریاض عنوان کرد: "این پروژه برای هفته آینده آزمایش خواهد شد، امیدوارم برای چند ماه آینده ما اولین ردیف از تأسیسات تولید هیدروژن در خاورمیانه را در سرویس داشته باشیم." وزیر خارجه عربستان سعودی همچنین بدون اشاره به جزئیات اعلام کرد، «مکانیسم بازار داخلی معتبر، شفاف و قابل انطباق» راه اندازی خواهد شد.

منبع: رویترز، 8 اکتبر 2023

آغاز ارسال گاز روسیه به ازبکستان از طریق قزاقستان

روسیه عرضه گاز طبیعی به ازبکستان را از طریق قزاقستان آغاز کرد و این مناسبت را با برگزاری مراسمی در مسکو و دیگر مناطق با حضور روسای جمهور سه کشور و نمایش تلویزیون دولتی اعلام نمود. طبق قرارداد دو ساله امضاء شده با گازپروم روسیه، ازبکستان روزانه 9 میلیون مترمکعب گاز طبیعی را از روسیه وارد خواهد کرد. این اولین باری است که ازبکستان که خود تولیدکننده و صادرکننده است، از روسیه گاز وارد می‌کند. این حجم روزانه حدوداً مطابق با 2/8 میلیارد مترمکعب در سال است، زیرا این واردات گاز برای پوشش کمبود آن در فصل سرما استفاده می‌گردد. رییس‌جمهور روسیه در این مراسم در مسکو عنوان نمود: "روسیه موقعیت خود را به عنوان یک تأمین‌کننده قابل اعتماد گاز تأیید می‌کند و آماده همکاری در این زمینه است." درآمدهای انرژی روسیه به دلیل تحریم‌های غرب، مانند سقف قیمت‌ها و تحریم صادرات نفت از طریق دریا، پس از جنگ روسیه و اوکراین و بسته شدن خطوط لوله گاز نورد استریم به اروپا که در سپتامبر 2022 منفجر شدند، کاهش یافته است.

منبع: Gasprocessingnews، 9 اکتبر 2023

نزدیک‌تر شدن عراق به انعقاد قرارداد بزرگ واردت گاز طبیعی از ترکمنستان

عراق به نهایی کردن توافق‌نامه‌ای برای واردات گاز طبیعی ترکمنستان از طریق یک قرارداد سوآپ با ایران نزدیک شده است. وزارت امور خارجه ترکمنستان اعلام کرد که شرکت دولتی ترکمن‌گاز یادداشت تفاهم همکاری با وزارت برق عراق در بغداد امضاء کرد. بر اساس این تفاهم‌نامه، سالانه حدود 10 میلیارد مترمکعب گاز طبیعی از ایران به عراق تحویل مرزی می‌شود که با حجم مشابهی از سوی ترکمنستان به شمال و شمال‌شرق ایران عرضه می‌گردد. قرار است دور بعدی مذاکرات در پایان ماه اکتبر در عشق‌آباد برگزار شود. بنا بر گزارش‌ها، هر دو طرف قصد دارند تا قبل از پایان سال میلادی، توافقی الزام‌آور منعقد کنند. تولید گاز طبیعی عراق که در سال گذشته تقریباً 9/8 میلیارد مترمکعب گزارش شده بود، در سال‌های اخیر برای تأمین انرژی تمام نیروگاه‌های برق کشور کافی نبوده است. بنابر گزارش‌ها، در سال 2022، عراق مجبور شد برای فعال نگه داشتن نیروگاه‌های خود، حدود 9 میلیارد مترمکعب گاز از ایران و همچنین مقداری برق وارد کند. آمریکا از دولت عراق، دومین تولیدکننده بزرگ اوپک، خواسته است تا اتکای خود به واردات گاز ایران را کاهش دهد. در بیانیه وزارت برق عراق آمده است که عراق و ترکمنستان یادداشت تفاهمی برای تأمین گاز ترکمنستان به این کشور "به عنوان بخشی از برنامه‌های دولت برای تنوع بخشیدن به منابع انرژی و تضمین تامین پایدار برق" منعقد کرده‌اند.

منبع: UpStream، 11 اکتبر 2023

امضای قرارداد 27 ساله تأمین ال‌ان‌جی بین قطر انرژی و توتال انرژی

قطر بزرگترین و طولانی‌ترین قرارداد تأمین گاز اروپایی خود را از پروژه عظیم توسعه تولید دوحه منعقد کرد و به مدت 27 سال سالانه 3/5 میلیون تن ال‌ان‌جی را به فرانسه می‌دهد که انتظار می‌رود تحویل آن در سال 2026 آغاز شود. مشارکت توتال انرژی در پروژه‌های توسعه ال‌ان‌جی میدان گنبدشمالی شامل 6/25 درصد سهم در پروژه توسعه بخش شرقی میدان گنبدشمالی و سهم 9/375 درصد در بخش جنوبی میدان گنبدشمالی است. با توسعه این دو فاز ظرفیت مایع‌سازی قطر سالانه از 77 میلیون تن به 126 میلیون تن تا سال 2027 افزایش می‌یابد. به‌گفته رییس قطر انرژی، توافقی که امضاء شد، «تعهد مستمر قطر را به بازارهای اروپایی به‌طور کلی و به بازار فرانسه به‌طور خاص نشان می‌دهد و در نتیجه به امنیت انرژی فرانسه کمک می‌کند». قطر بزرگترین صادرکننده ال‌ان‌جی در جهان است و رقابت برای ال‌ان‌جی از آغاز جنگ در اوکراین افزایش یافته است، به ویژه اروپا به مقادیر زیادی برای کمک به

جایگزینی گاز خطلوله روسیه که تقریباً 40 درصد واردات این قاره را تشکیل می‌داد، نیاز دارد. اولین قرارداد تأمین گاز اروپا از پروژه توسعه قطر در نوامبر امضاء شد تا سالانه حدود 2 میلیون تن ال‌ان‌جی به مدت حداقل 15 سال به آلمان تحویل دهد.

منبع: رویترز، 11 اکتبر 2023

افزایش توزیع گاز شهری در هند

اداره تنظیم مقررات نفت و گاز هند اعلام کرد که از عرضه‌کنندگان و شرکت‌های فعال در حوزه توزیع گاز شهری جهت شرکت در مناقصه توزیع گاز برای مصارف خانگی، حمل‌ونقل و صنایع کوچک در پنج ایالت شمال شرقی و دو منطقه دیگر این کشور دعوت به عمل آورده است. رئیس هیئت تنظیم مقررات نفت و گاز طبیعی هند در یک کنفرانس خبری اعلام کرد که دولت هند امیدوار است از این طریق 4/5 میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جهت احداث زیرساخت‌های مورد نیاز دریافت نماید. هند که یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گاز گلخانه‌ای در جهان به‌شمار می‌رود، به دنبال افزایش استفاده از سوخت‌های پاک برای کاهش آلودگی ناشی از کربن است و هدف خود را برای دستیابی به انتشار خالص کربن صفر در سال 2070 قرار داده است. نخست‌وزیر هند در نظر دارد سهم گاز طبیعی در ترکیب سبد انرژی این کشور را تا سال 2030 از 6/2 درصد فعلی به 15 درصد برساند. گاز طبیعی با وجود آن که یک سوخت فسیلی به‌شمار می‌رود اما دی‌اکسید کربن کمتری نسبت به زغال سنگ منتشر می‌کند. هیأت تنظیم مقررات در نظر دارد مجوز توزیع گاز شهری برای ایالت‌های شمال شرقی ناگلند، مانی‌پور، مگالیا، سیکیم، آروناچال پرادش و همچنین دو منطقه کشمیر و لاداخ را به مناقصه بگذارد. این هیأت تاکنون مجوز توزیع گاز شهری را برای 88 درصد از کل کشور اعطاء نموده است. پس از اتمام این مرحله تقریباً تمام کشور به جز ایالت شمال شرقی میزورام و برخی بخش‌های جزیره‌ای، تحت پوشش شبکه توزیع گاز شهری قرار خواهند گرفت. وزیر نفت هند می‌گوید که پس از این مرحله، مجوز توزیع گاز در مناطق جزیره‌ای را در دستور کار قرار خواهد داد و به این ترتیب پوشش جغرافیایی 100 درصدی توزیع گاز شهری را خواهیم داشت. هند روزانه حدود 35 میلیون مترمکعب گاز برای بیش از 11/5 میلیون خانوار و 38700 مشتری صنعتی را از طریق شبکه توزیع شهری گاز خود تأمین می‌کند.

منبع: رویترز، 12 اکتبر 2023

تحلیل خبر:

پس از برگزاری اجلاس جهانی پاریس که منجر به ایجاد تعهداتی در زمینه کنترل و کاهش انتشار کربن در سطح جهان برای کشورهای مختلف و به‌خصوص مصرف‌کنندگان عمده از زغال سنگ در آسیا گردید، یکی از کشورهایی که با توجه به جمعیت پرشمار آن، تردیدهای جدی در خصوص اهداف اعلامی آن وجود داشت هند بود که در وهله اول اعلام کرد تا سال 2030 سهم گاز طبیعی در سبد انرژی خود را تا میزان 15 درصد افزایش خواهد داد و به تبع آن از سهم زغال سنگ در سبد انرژی خود خواهد کاست. اما گذشت زمان و پیشبرد برنامه‌های متعدد توسط دولت هند در اکتشاف و استخراج گاز از حوزه‌های متعدد از جمله میادین سخت دریایی که منجر به افزایش قابل توجه تولید داخلی گاز شد و در کنار آن افزایش واردات گاز از طریق ال‌ان‌جی، نشان داد هند در این مقوله عزم خود را جزم نموده است. نکته حائز اهمیت دیگر آن است که با توجه به وقایع یک‌سال اخیر بازار جهانی تجارت گاز که با افزایش قیمت نیز توأم بوده است بسیاری از کشورهای هم‌جوار هند به استفاده بیشتر و روزافزون از زغال سنگ ترغیب شدند تا بدین ترتیب بتوانند بر مشکلات ناشی از ناتوانی در تأمین گاز و ال‌ان‌جی غلبه و به این ترتیب مشکلات خود را مرتفع نمایند. اما ظاهراً هند در این مسیر ثابت قدم بوده و بر تعهدات خود پایبند می‌باشد.

تهیه‌کننده: اکبر نژاد

افزایش تدابیر امنیتی در بندر واردات ال ان جی فنلاند

فنلاند دسترسی به بندر واردات ال ان جی خود با نام اینکو را پس از حادثه رخ داده برای خطلوله انتقال گاز بالتیک-کانکتور محدود می‌کند. در واقع این اقدامات به‌عنوان بخشی از تلاش‌ها برای تشدید امنیت در تأسیسات انرژی این کشور اتخاذ شده است. پس از آسیب وارد شده به خطلوله انتقال گاز و کابل‌های مخابراتی بین فنلاند و استونی، بازرسان پس از بررسی‌های خود به این نتیجه رسیدند که این حادثه ممکن است نوعی خراب‌کاری عمدی باشد. از طرف دیگر بریتانیا اعلام کرد حضور نظامی خود در شمال اروپا را با استقرار 20 هزار سرباز در سال آینده به‌منظور حفاظت از زیرساخت‌های حیاتی در زمانی که نگرانی فزاینده از اقدامات خراب‌کارانه روسیه وجود دارد افزایش خواهد داد. رییس‌جمهور روسیه این مسأله را که روسیه به خطلوله بالتیک-کانکتور آسیب رسانده رد کرد و اظهار داشت که چنین ادعایی را جهت منحرف کردن اذهان از توجه به آنچه حمله غرب به خطوطلوله انتقال گاز نورداستریم خواند، مطرح می‌کند. بازرسان فنلاندی پس از انجام تحقیقات خود اعلام نکردند که چه کسی باعث این حادثه شده است ضمن اینکه آن را به خراب‌کاری خطلوله نورداستریم در سپتامبر گذشته مرتبط ندانسته‌اند. مراکز لرزه‌نگاری شمال اروپا و دریای بالتیک می‌گویند که آن‌ها امواجی شبیه انفجار را در روز وقوع حادثه، شناسایی کردند اما داده‌ها به اندازه کافی قابل استناد نمی‌باشد تا مشخص نمایند که آیا مواد منجره در این حادثه نقش داشته‌اند یا خیر. نخست‌وزیران بریتانیا و نروژ در خصوص تقویت امنیت در اطراف زیرساخت‌های انرژی در زیر دریا مذاکره و به توافقی نیز دست یافتند. نروژ حدود یک سوم کل گاز مصرفی بریتانیا را از طریق خطلوله تأمین می‌کند. قطع شدن خطلوله بالتیک-کانکتور، فنلاند را به واردات بیشتر گاز از طریق شناور FSRU اکسمپلار رهنمون می‌کند. این شناور سال گذشته در اینکو بزرگ‌ترین تأسیسات دریافت ال ان جی فنلاند نصب گردید. ناظران عقیده دارند که این پایانه‌ها به‌تنهایی می‌توانند میزان عرضه گاز از دست رفته فنلاند از طریق خطلوله آسیب دیده را جبران و به فنلاند ظرفیت کافی برای پوشش اوج تقاضای زمستانی بدهند. وزارت کشور فنلاند می‌گوید که کارگروهی را با هدف افزودن برخی محدودیت‌های تردد و اجازه اقامت در بندر اینکو ایجاد نموده است. براساس قوانین جدید برخی محدودیت‌های تردد و اقامت توسط پلیس اجرا خواهند شد.

منبع: رویترز، 13 اکتبر 2023

تحلیل خبر:

فنلاند بخشی از گاز مورد نیاز خود را از طریق خطلوله بالتیک-کانکتور وارد می‌کرد که با حادثه رخ داده اخیر برای این خطلوله، ناچار است کل تقاضا و نیاز گاز خود را از طریق پایانه شناور واردات ال ان جی و ترمینال دریافت ال ان جی مستقر در بندر اینکو در سواحل دریای بالتیک تأمین نماید. برخی مقامات غربی، وقوع حادثه اخیر را به نوعی مرتبط با حادثه رخ داده در سپتامبر سال گذشته برای خطلوله نورداستریم مرتبط می‌دانند و انگشت اتهام خود را به سمت روسیه نشانه گرفته‌اند. پس از تمام اتفاقات و حوادث مترقبه و غیرمترقبه در ارتباط با جنگ روسیه و اوکراین که منجر به موضع‌گیری کشورهای اروپایی علیه روسیه گردید این آخرین مورد از تنش و تقابل دو طرف به شمار می‌رود و ظاهراً آخرین مورد نیز نخواهد بود. شواهد، بیانگر آن است که باید منتظر هرگونه رخداد و حادثه غیرقابل پیش‌بینی به خصوص در بخش زیرساخت‌های انرژی در هر یک از طرفین ماجرا باشیم که این فصل سرد سال نیز نزدیک می‌باشد. انرژی و بخش‌های مرتبط با آن به یکی از آوردگاه‌های این نبرد تبدیل شده است.

تهیه‌کننده: اکبرنژاد

شرکت ویتول برنده مناقصه خرید تک‌محموله ال ان جی پاکستان

شرکت (PLL) Pakistan LNG Limited، شرکت ویتول را به‌عنوان برنده مناقصه برگزار شده جهت تأمین ال ان جی در ماه دسامبر اعلام نمود. یک منبع مطلع ضمن انتشار این خبر، خرید ال ان جی در مناقصه مذکور را نخستین خرید

تکمحموله ال ان جی پاکستان در مدت زمان بیش از یک سال گذشته دانست. خاطرنشان می‌سازد، شرکت PLL به منظور خرید دو محموله ال ان جی با تاریخ تحویل در 7-8 و 13-14 ماه دسامبر سال جاری، مناقصه‌ای برگزار نمود که متعاقب آن، پیشنهادهای از سوی شرکت‌های ویتول و ترافیگورا برای محموله اول به ترتیب با قیمت‌های 15/97 و 18/39 دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو دریافت گردید. همچنین شرکت ترافیگورا برای محموله ال ان جی با تاریخ تحویل 13-14 دسامبر، پیشنهاد قیمت 19/39 دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو را اعلام نمود. پیش از این، شرکت PLL در ژوئن سال 2022، شرکت پتروچاینا را برنده مناقصه تأمین دو محموله ال ان جی اعلام کرد. این شرکت بزرگ چینی با پیشنهاد قیمتی 23/96 و 22/49 دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو تحویل به ترتیب در 1-2 و 28-29 ژوئن دو محموله ال ان جی به شرکت PLL فروخت. در مناقصه سال 2022، پاکستان قصد خریداری 9 محموله ال ان جی در فواصل زمانی اکتبر لغایت فوریه را داشت که پیشنهادات قیمتی دریافتی از سوی شرکت ترافیگورا به علت بالا بودن آنها، مورد پذیرش شرکت PLL قرار نگرفت. شایان توجه است، در پی تقویت تقاضا در آسیا و افزایش نگرانی‌ها پیرامون عرضه ال ان جی در اروپا، قیمت ال ان جی تکمحموله در آسیا در آخرین جمعه ماه سپتامبر سال جاری به 15 دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو افزایش یافت. پاکستان دچار مشکلات ساختاری فراوانی نظیر تورم بالا و بحران نرخ ارز بوده که پس از شروع جنگ روسیه و اوکراین در سال گذشته و ثبت رکوردهای تاریخی در قیمت‌های ال ان جی، زمینه‌ساز مشکلات بسیار جدی برای این کشور در خصوص تولید برق شده است. یادآور می‌گردد، بیش از یک سوم برق تولید شده در پاکستان با استفاده از گاز طبیعی صورت گرفته و با لحاظ تقاضای فزاینده برق در کشور و ناکافی بودن تولید داخلی گاز، واردات ال ان جی جهت تولید برق دارای نقشی بسیار حیاتی است.

منبع: خبرگزاری رویترز، 5 اکتبر 2023

تحلیل خبر:

«تأمین انرژی پایدار» به عنوان مهم‌ترین هدف بخش انرژی در تمامی کشورها شناخته می‌شود و ناتوانی در بسترسازی مناسب جهت تحقق آن، بدون شک «امنیت ملی» را هدف قرار داده و ثبات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی را مختل می‌سازد. اعتراضات خیابانی در ماه‌های فوریه و مارس سال جاری در ازبکستان و قزاقستان، متعاقب اختلال در عرضه گاز طبیعی، نمونه بارزی از این موضوع می‌باشد. بنابراین، «پرهیز از ریسک‌های احتمالی» و «تلاش برای مدیریت ریسک‌های موجود» در سرلوحه استراتژی بلندمدت بخش انرژی هر کشوری قرار دارد. با توجه به شرایط ساختاری پاکستان و همچنین ذخایر محدود گازی آن کشور و نیاز شدید به گاز جهت تولید برق، کوشش‌های فراوانی برای خرید و واردات گاز طبیعی در قالب ال ان جی صورت می‌گیرد که از آن جمله می‌توان به برگزاری دوره‌های مناقصه جهت انتخاب فروشنده‌ای با کم‌ترین قیمت پیشنهادی و انعقاد قرارداد با عرضه‌کنندگان مختلف در بازار تکمحموله ال ان جی اشاره کرد. یکی دیگر از راهکارهای ابداعی پاکستان با توجه به مشکلات عدیده اقتصادی و پرداخت ارزی این کشور، بکارگیری ابزارهای قراردادی جدید در عرصه خرید ال ان جی تکمحموله به صورت distressed deal می‌باشد که با کشور آذربایجان اجرایی شده است. در این نوع خاص از قرارداد، خریدار دارای این اختیار است که در صورت کاهش قیمت بیش از قیمت توافقی؛ از دریافت کالا خودداری نموده و وجه آن را نپردازد. انعطاف بالا در شرایط تحویل ال ان جی، کمک شایان توجهی به اقتصاد بحران‌زده پاکستان کرده، ضمن آنکه، آذربایجان نیز در راستای «سیاست کسب سهم بازاری» با انعقاد چنین قراردادی موافقت نموده است. در مجموع، تمامی اقدامات پاکستان، در قالب «سیاست متنوع‌سازی منابع عرضه» جهت «تأمین عرضه مستمر و بادوام» قرار می‌گیرد.

تهیه‌کننده: اصغر زاده

استمرار مخاطرات موجود پیرامون عرضه گاز در آلمان

آلمان باید به منظور جلوگیری از کاهش میزان عرضه، سرعت احداث زیرساخت‌های لازم برای واردات گاز را افزایش دهد. مدیرعامل شرکت RWE در گفتگویی با هفته‌نامه اقتصادی WirtschaftsWoche ضمن اعلام این موضوع، بر عدم مرتفع شدن کامل ریسک افزایش قیمت‌های انرژی تأکید کرد. میزان ذخیره‌سازی گاز طبیعی آلمان در آغاز فصل زمستان و افزایش مصرف انرژی گرمایشی در سطح 96/55 درصد قرار داشته و با این وجود، شرایط قابل اطمینانی برای کشور در زمستان مهیا خواهد بود. بنابراین، انتظار می‌رود اقتصاد آلمان؛ موقعیت بسیار مناسب‌تری نسبت به سال گذشته را تجربه کند. عمده‌ترین تأمین‌کننده گاز آلمان، کشور روسیه بوده که پس از قطع عرضه گاز صادراتی آن کشور از طریق خط-لوله انتقال گاز نورداستریم در سال گذشته، مشکلات قابل‌توجهی برای این کشور جهت تکمیل تأسیسات ذخیره‌سازی گاز به وجود آمد. متعاقب آن، نگرانی‌ها پیرامون فقدان سوخت کافی برای مصارف گرمایشی طی زمستان شدت گرفت. Markus Krebber، مدیرعامل شرکت RWE، در ادامه افزود؛ برلین با نگاهی به ال‌ان‌جی به‌عنوان یک منبع انرژی جایگزین گاز وارداتی روسیه از طریق خط‌لوله، عملیات احداث پایانه‌های ال‌ان‌جی را سرعت بخشیده است. در صورت شدت گرفتن برودت هوای زمستان و یا بروز اختلال در عرضه گاز، امکان ایجاد شرایط بحرانی وجود دارد و کمبود عرضه گاز به قیمت‌های بالاتر منتهی می‌گردد. لذا چنین اقداماتی برای اطمینان از امنیت عرضه ضروری خواهد بود. به اعتقاد Krebber، احتمال تأخیر در فرآیند ساخت تأسیسات پایانه‌های ال‌ان‌جی جدید وجود دارد، به همین دلیل دولت می‌بایست به توسعه برنامه‌ریزی شده تجهیزات موجود در پایانه‌های ال‌ان‌جی ادامه دهد. لازم به توضیح است که شرکت آلمانی RWE، در حوزه انرژی فعال بوده و بخش عمده فعالیت آن در زمینه تولید برق و ساخت شبکه مخازن ذخیره‌سازی گاز می‌باشد.

منبع: خبرگزاری رویترز، 15 اکتبر 2023

تحلیل خبر:

کشورهای اروپایی پیش از جنگ روسیه و اوکراین، وابستگی قابل‌توجهی به گاز وارداتی این کشور از طریق خط‌لوله نورداستریم داشتند. در میان کشورها، آلمان با خریداری 55 درصد از میزان گاز مصرفی خود از روسیه، بیشترین میزان اتکاء به گاز وارداتی روسیه را داشته است. در راستای حفظ «امنیت عرضه انرژی» راهکارهای مختلفی در افق زمانی مختلف؛ اعم از کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت تعریف شد که به سرعت نیز وارد فاز اجرایی گردید. اقداماتی نظیر سیاست‌های صرفه‌جویانه در بخش خانگی و برخی از صنایع، اختصاص سهمیه بخش خانگی به صنایع انتخابی از سوی دولت و خاموشی‌های موقتی در کوتاه‌مدت؛ خرید اشتراکی گاز توسط اتحادیه اروپا و تقسیم آن حسب نیازمندی اعضا، انتقال تقاضای گاز از بازار خط‌لوله به بازار ال‌ان‌جی تک‌محموله، تنوع‌بخشی به عرضه‌کنندگان گاز در میان‌مدت و برنامه‌ریزی برای ساخت پایانه‌های ال‌ان‌جی و تأسیسات ذخیره‌سازی گاز در مجاورت پایانه‌ها به‌عنوان راهکار بلندمدت برون‌رفت از وابستگی شدید تأمین انرژی به روسیه تدوین و اجرا شده است. با توجه به زمان‌بر بودن فرآیند احداث پایانه ال‌ان‌جی و تأسیسات لازم بدین منظور، دولت آلمان از FSRU ها که واحدهای ذخیره‌سازی شناور گاز هستند، استفاده می‌نماید. هم‌اکنون FSRU ها پس از ساخت راه ارتباطی با خشکی در سه بندر Brunsbuettel، Wilhelmshaven و Lubmin مستقر شده و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرند و مقرر است طی چند ماه آینده به تعداد کشتی‌های حامل ال‌ان‌جی نیز اضافه شود. عامل مهم دیگری که تمامی کشورهای اروپایی از جمله آلمان را به منظور حفظ ثبات سیاسی و اقتصادی موجود وا می‌دارد تا گستره تلاش‌های خود را برای کاهش ریسک و نااطمینانی موجود پیرامون تأمین امنیت انرژی فزونی بخشند؛ مخاطرات سیاسی و ژئوپلیتیکی در جهان، پیش‌بینی‌ناپذیر بودن و سرعت بالای وقوع آن مخاطرات می‌باشد.

تهیه‌کننده: اصغرزاده

Baker Hughes برنده مناقصه تأمین تجهیزات مهم شرکت ادنوک

شرکت ادنوک قراردادی به ارزش بیش از 400 میلیون دلار را با شرکت Baker Hughes از طریق شرکت حقوقی Nuovo Pignone International S.R.L جهت تأمین تجهیزات سیستم‌های تمام الکتریکی مایع‌سازی گاز طبیعی که از منابع انرژی‌های پاک تغذیه می‌کنند در خطوط تولید ال‌ان‌جی کم‌کربن خود در شهرک صنعتی Al Ruwais، منطقه Al Dhafrah واقع در ابوظبی منعقد نمود. خطوط تولید ال‌ان‌جی از فناوریهای نوین و کارآمد شرکت Baker Hughes از جمله کمپرسورهایی با موتورهای الکتریکی 75 مگاواتی برخوردار خواهند بود. کارخانه ال‌ان‌جی Ruwais اولین پروژه تولید ال‌ان‌جی در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا خواهد بود که با انرژی پاک کار می‌کند که همین موضوع آن را به یکی از کم‌آلاینده‌ترین کارخانجات ال‌ان‌جی در سطح جهان تبدیل خواهد کرد. به‌گفته یکی از مدیران شرکت ادنوک، پروژه ال‌ان‌جی Ruwais به عنوان اولین تأسیسات ال‌ان‌جی که از برق پاک در خاورمیانه بهره‌مند خواهد شد، رهبری ادنوک را در صنعت ال‌ان‌جی تقویت و بر تعهد ما به کربن‌زدایی، پایداری و نوآوری تأکید می‌کند. این پروژه با اهداف شرکت ادنوک برای رشد سبب انرژی با بهره‌مندی از منابع کم‌کربن، تقویت موقعیت امارات به عنوان تأمین‌کننده‌ای قابل اعتماد گاز طبیعی در سطح جهان و کمک به افزایش امنیت انرژی جهانی مطابقت دارد. پروژه Ruwais LNG شامل دو خط مایع‌سازی گاز طبیعی با ظرفیت 4/8 میلیون تن در سال برای هر کدام و با ظرفیت سالانه 9/6 میلیون تن ال‌ان‌جی است. پس از اتمام مراحل احداث این کارخانه، ظرفیت تولید ال‌ان‌جی در مجموعه شرکت ادنوک به بیش از دو برابر می‌رسد که برای برآورده کردن تقاضای رو به رشد جهانی برای گاز طبیعی مهیا خواهد شد.

منبع: Jngindustry، 5 اکتبر 2023

تحلیل خبر:

تلاش کشورهای همسایه در توسعه صنعت ال‌ان‌جی با عنایت به تقاضای رو به رشد و سهولت انتقال به اقصی نقاط جهان، نشان‌دهنده سیاست‌گذاری آنها در جذب سرمایه‌گذاری خارجی و درآمدزایی بیشتر است.

تهیه‌کننده: سیاهی

اکتشاف عظیم گاز طبیعی در فراساحل اندونزی توسط انی

انی از کشف قابل توجهی گاز طبیعی در محدوده 85 کیلومتری ساحل شرقی کالیمانتان در اندونزی خبر داد. برآوردهای اولیه نشان می‌دهد که حجم گاز درجا، در کل ساختار کشف شده حدود 5 تریلیون فوت‌مکعب و میعانات حدود 400 میلیون بشکه باشند. این حفاری در عمق 5025 متری از کف دریا و عمق 1947 متری آب صورت گرفته است. انی در راستای استراتژی انتقال انرژی برای تغییر تدریجی ترکیب پورتفولیوی خود به سمت گاز و ال‌ان‌جی، هدف‌گذاری خود را بر رسیدن به میزان 60 درصد در سال 2030 و افزایش سبب سهام ال‌ان‌جی قرار داده است. اندونزی و به‌طور کلی آسیای جنوب‌شرقی نقش زیادی در این راهبرد دارند.

منبع: Worldoil، 22 سپتامبر 2023

تحلیل خبر:

با توجه به کاهش منابع گازی برای تولید ال‌ان‌جی در منطقه کالیمانتان اندونزی و خوراک کارخانه ال‌ان‌جی بونتانگ، کشف گاز طبیعی در محدوده این کارخانه، می‌تواند به ادامه کار تأسیسات موجود بیانجامد که بیش از این با کمبود گاز خوراک مواجه شده بود.

تهیه‌کننده: پهلوانی

تمهیدات پرتغال برای فروش و تزریق هیدروژن سبز به خطوط لوله گاز

مزایده فروش هیدروژن سبز برای تزریق به شبکه گاز ملی پرتغال در هفته‌های آینده کلید خواهد خورد. برخی از تحلیل‌گران می‌گویند این حرکت - اولین در نوع خود در اروپا - می‌تواند شروعی برای فروش هیدروژن سبز در بازار نوپای اروپا در این زمینه باشد، تا کشورها برای مقابله با انتشار کربن و بهبود امنیت انرژی به آن روی آورند. طبق شرایط این مزایده، گروه انرژی گالپ برای خرید هیدروژن سبز مخلوط با گاز طبیعی از تولیدکنندگان و فروش مجدد آن قرارداد خواهد داشت، سیستمی که برای افزایش سرمایه‌گذاری در تولید و وجود خریدار تضمینی به تأمین‌کنندگان طراحی شده است. این امر نیاز به ده‌ها قرارداد دوجانبه بین تأمین‌کنندگان و مصرف‌کنندگان را برطرف می‌کند. پرتغال می‌خواهد به یک تولیدکننده و صادرکننده عمده هیدروژن سبز از طریق تولید طی فرآیند الکترولیز با استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر تبدیل شود. بزرگترین توزیع‌کننده گاز پرتغال، فلوئن، ماه‌ها آزمایش کرد که آیا خطوط لوله پلی‌اتیلن گاز می‌تواند هیدروژن (حداکثر 5 درصد) را با گاز به منظور حمل مخلوط کند. این شرکت ثابت کرد که می‌توان این کار را بدون هیچ‌گونه نشستی انجام داد. دولت در ماه ژوئیه اعلام کرد که ظرفیت الکترولیز جدید برای تولید هیدروژن سبز باید تا سال 2030 به 5/5 گیگاوات (GW) برسد.

منبع: Pgonline، 12 اکتبر 2023

تحلیل خبر:

شرکت‌های پیشرو در زمینه حذف کربن و استفاده از هیدروژن سبز تلاش می‌نمایند و این تلاش‌ها نه تنها محدود به توسعه بالادست و روش‌های تولید هیدروژن از منابع تجدیدپذیر بلکه در کل زنجیره و حتی فروش هیدروژن تولید شده است.

تهیه‌کننده: پهلوانی

اعلام فرانسه مبنی بر کافی بودن ذخایر گازی برای زمستان

شرکت‌های GRTgaz و Terega اعلام کردند که فرانسه حتی در صورت سرمای شدید هوا، برای زمستان گاز کافی خواهد داشت که نشان می‌دهد دومین اقتصاد بزرگ اروپا توانسته است منابع گازی خود را متنوع کند. همچنین خاطرنشان ساختند که اطمینان از عرضه کافی نیاز به واردات قابل توجه ال‌ان‌جی و واردات بیشتر از اسپانیا، همراه با مدیریت هوشمند ذخیره‌سازی و سطح مصرف نسبتاً پایین در مقایسه با سال گذشته گردید. جنگ روسیه و اوکراین که منجر به قطع بیشتر روابط انرژی اروپا با مسکو شد، باعث نگرانی جدی در مورد عرضه گاز فرانسه در زمستان گذشته شد. تلاش‌های ذخیره‌سازی اعمال شده توسط دولت، همراه با آب و هوای معتدل و قیمت‌های بالا در سال 2022 به کاهش 9/3 درصدی مصرف گاز کمک کرد. طرح ذخیره‌سازی "کوگاز" با هدف هوشیاری مصرف‌کنندگان داخلی و حرفه‌ای نسبت به اختلال‌های احتمالی شبکه، در زمستان امسال فعال خواهد ماند. قیمت گاز از اوایل سال 2023 پس از تجربه افزایش شدید در اواسط سال 2021، کاهش یافته است، به طوری که بازار در حال حاضر قیمتی در حدود 50 یورو در مگاوات ساعت برای زمستان 2023-24 پیش‌بینی می‌کند که نشان‌دهنده کاهش 30 درصدی نسبت به زمستان گذشته است.

منبع: رویترز، 9 اکتبر 2023

تحلیل خبر:

جنگ روسیه و اوکراین که نزدیک به دو سال از آغاز آن می‌گذرد یکی از جدی‌ترین بحران‌های انرژی طی دهه‌های اخیر را رقم زد. قیمت انرژی‌های فسیلی پس از آغاز جنگ اوکراین در 24 فوریه 2022 با تورمی بی‌سابقه روبرو شد اما

برخلاف پیش‌بینی‌ها هیچگاه اروپایی‌ها «زمستان سختی» را تجربه نکردند و اتحادیه اروپا می‌گوید ذخایر انرژی کشورهای اروپایی برای سال آینده میلادی هم تامین شده است. مصرف گاز فرانسه در سال 2022 نسبت به سال قبل از آن، 6/2 درصد کاهش داشت. این رقم شامل مصرف گاز در نیروگاه‌های برق نمی‌شود. از صرفه‌جویی شهروندان مصرف‌کننده به دلیل قیمت بالای گاز به عنوان دلیل اصلی کاهش مصرف در سال گذشته یاد می‌شود. دولت فرانسه از ماه اکتبر سال قبل از شهروندان خواسته بود که با توجه به بحران انرژی در مصرف گاز و برق، صرفه‌جویی کنند. مصرف گاز در نیروگاه‌های برق فرانسه، سال گذشته به دلیل تعطیلی موقت شماری از نیروگاه‌های هسته‌ای این کشور افزایش یافته بود. پاریس در همین راستا برای مدت کوتاهی مجبور به خرید برق از کشورهای همسایه شد. این درحالی است که فرانسه به طور سنتی یکی از کشورهای صادرکننده برق محسوب می‌شود.

تهیه‌کننده: آریانا

افزایش 4 درصدی تقاضای گاز طبیعی هند در سال 2023

آژانس بین‌المللی انرژی مستقر در پاریس انتظار دارد تقاضای گاز طبیعی هند در سال جاری 4 درصد افزایش یابد و با نرخ متوسط بیش از 8 درصد در سال طی دوره 2022-26 رشد و بیش از 20 میلیارد مترمکعب به تقاضا اضافه کند. تقاضای گاز هند در سال جاری با توجه به بخش‌های صنعتی و نیروگاهی در مقایسه با سال گذشته شروع به رشد کرده است. تقاضای گاز هند در سال گذشته 6 درصد کاهش یافت زیرا بازار جهانی گاز با کمبود روبرو شد و سوزاندن گاز در بخش برق تقریباً یک چهارم کاهش و رشد تقاضای صنعتی نیز به طور ناگهانی 2 درصد کاهش یافت. داده‌های وزارت نفت هند نشان می‌دهد که تقاضای گاز طبیعی هند در سال 2022 با 6/3 درصد کاهش به 60/4 میلیارد مترمکعب رسیده است. پیش‌بینی می‌شود تقاضای گاز طبیعی هند به مسیر رشد باز گردد، که از چشم‌انداز اقتصادی مثبت و بهبود عرضه گاز حمایت می‌شود. بخش صنعت تا سال 2026 بزرگترین عامل این رشد خواهد بود و نزدیک به 40 درصد از کل افزایش تقاضای گاز طبیعی هند را به خود اختصاص می‌دهد. آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد، چشم‌انداز اقتصادی مثبت با رشد تولید ناخالص داخلی تقریباً 7 درصد در سال طی سال‌های 2023-26، به بخش‌های مصرف‌کننده گاز کمک می‌کند تا از رشد ضعیف در سال‌های 2022-23 بازگردند. صنعت کود شیمیایی باید محرک اصلی افزایش تقاضای گاز صنعتی در هند باشد، زیرا این کشور قصد دارد واردات اوره را تا پایان سال 2025 متوقف کند. آژانس بین‌المللی انرژی افزود: انتظار می‌رود ظرفیت تولید اوره متعارف هند تا سال 2025 بیش از 6 میلیون تن در سال افزایش یابد که می‌تواند تقریباً به 5 میلیارد مترمکعب افزایش تقاضای گاز منجر شود. به گفته آژانس بین‌المللی انرژی، راه‌اندازی پایانه واردات 7 میلیارد مترمکعب ال‌ان‌جی Dhamra در ماه آوریل توسط هند، بیش از 10 درصد به ظرفیت فعلی گازی‌سازی مجدد هند اضافه می‌کند. تقاضا برای گاز در بخش کود شیمیایی در هشت ماهه اول سال جاری تقریباً سه برابر شد و به 11/39 میلیارد مترمکعب رسید که 25 درصد در مقایسه با مدت مشابه در سال 2022 بیشتر بود. این افزایش عمدتاً به دلیل یارانه‌های دولتی و بهبود اتصال کارخانه‌های کود در جنوب هند است. تقاضای گاز برای تولید برق در سال 2022 به شدت کاهش یافت، اما انتظار می‌رود که تا سال 2026 بهبود یابد زیرا مصرف گاز در بخش برق به دلیل کاهش قیمت گاز طبیعی در فاصله ژانویه تا اوت 20 درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافت. آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد: «با وجود تداوم افزایش ظرفیت‌های تجدیدپذیر، انتظار می‌رود تقاضای گاز برای تولید برق بین سال‌های 2022 تا 2026 به طور متوسط 15 درصد در سال رشد کند زیرا ظرفیت نیروگاه‌های گاز موجود در پاسخ به تقاضای رو به رشد برق بهبود می‌یابد.»

منبع: رویترز، 12 اکتبر 2023

تحلیل خبر:

انتظار می‌رود توسعه شبکه توزیع و ادامه فشار به نفع استفاده گاز در مصارف خانگی هند باعث افزایش استفاده از گاز در بخش‌های مسکونی و تجاری در طی سال‌های آتی شود. دولت برنامه‌هایی را برای تبدیل هند به یک اقتصاد مبتنی بر گاز ترسیم کرده تا سهم گاز طبیعی در ترکیب انرژی اولیه آن از حدود 6 درصد در سال 2022 به 15 درصد تا سال 2030 افزایش یابد.

تهیه‌کننده: آریانا

ساخت خطلوله انتقال گاز ترکیه به نخجوان

ساخت خطلوله گاز موصلاتی برای اتصال شبکه گاز ترکیه به منطقه نخجوان آذربایجان به‌طور رسمی آغاز شد. این اقدام در پی ملاقات روسای جمهور دو کشور آذربایجان و ترکیه در تاریخ 25 سپتامبر برای امضای توافق‌نامه‌هایی در زمینه انرژی، حمل و نقل و مسکن صورت گرفت. قرارداد ساخت این خطلوله در دسامبر 2020 بین دو کشور به امضاء رسیده بود و انتظار می‌رود این پروژه تا پایان سال 2024 تکمیل شود. این خطلوله به طول 80 کیلومتر در داخل ترکیه بین خطلوله اصلی ترانزیتی ترکیه در ایغدیر تا مرز نخجوان و حدود 18 کیلومتر در داخل نخجوان احداث می‌شود. ظرفیت آن حدود 2 میلیون مترمکعب در روز یا حدود 730 میلیون مترمکعب در سال بوده که می‌تواند به بیش از دو برابر افزایش یافته و به ظرفیت نهایی حدود 1/5 میلیارد مترمکعب در سال برسد.

منبع: اوپل پرایس، 19 اکتبر 2023

تحلیل خبر:

آذربایجان با اجرای این خطلوله قصد دارد که مبادی عرضه گاز به منطقه نخجوان را متنوع سازد و علاوه بر سوآپ گاز از طریق ایران، امکان انتقال گاز ترکیه به این منطقه جدا افتاده از سرزمین اصلی خود را فراهم آورد تا به وابستگی این منطقه به گاز ایران پایان دهد. علاوه بر این، دو کشور ترکیه و آذربایجان خیال امتداد این خطلوله به سرزمین اصلی آذربایجان جهت اتصال مستقیم به منابع گازی منطقه دریای خزر جهت صادرات به اروپا را در سر می‌پروراند. هرچند تحقق این امر با توجه به شرایط و اوضاع سیاسی حاکم بر منطقه بعید به نظر می‌رسد اما اجرای همین بخش از خطلوله، نیز به منزله شمشیر دولبه برای ایران، دو جنبه فرصت و تهدید دارد. از یک جهت ساخت این خطلوله به مثابه ایجاد رقیب در تأمین انحصاری گاز به نخجوان محسوب می‌شود که می‌تواند قدرت ایران را در مذاکرات تجاری برای دریافت حق سوآپ تضعیف نموده و سبب کاهش حق سوآپ کشور در آینده شود. از جنبه دیگر از آنجایی که تقاضای گاز نخجوان در حدود 500 میلیون مترمکعب در سال می‌باشد و خطلوله ترکیه - نخجوان با ظرفیت کامل در حدود 1/5 میلیارد مترمکعب در سال ظرفیت دارد لذا با اجرای این خطلوله، یک ظرفیت بالقوه بلااستفاده در حدود 1 میلیارد مترمکعب در سال ایجاد می‌شود که ایران می‌تواند با رایزنی‌های موثر، از این زیرساخت برای صادرات گاز به اروپا و یا انعقاد قرارداد جدید صادرات گاز به ترکیه در مسیر جدید، بهره‌مند شود.

تهیه‌کننده: قنبری

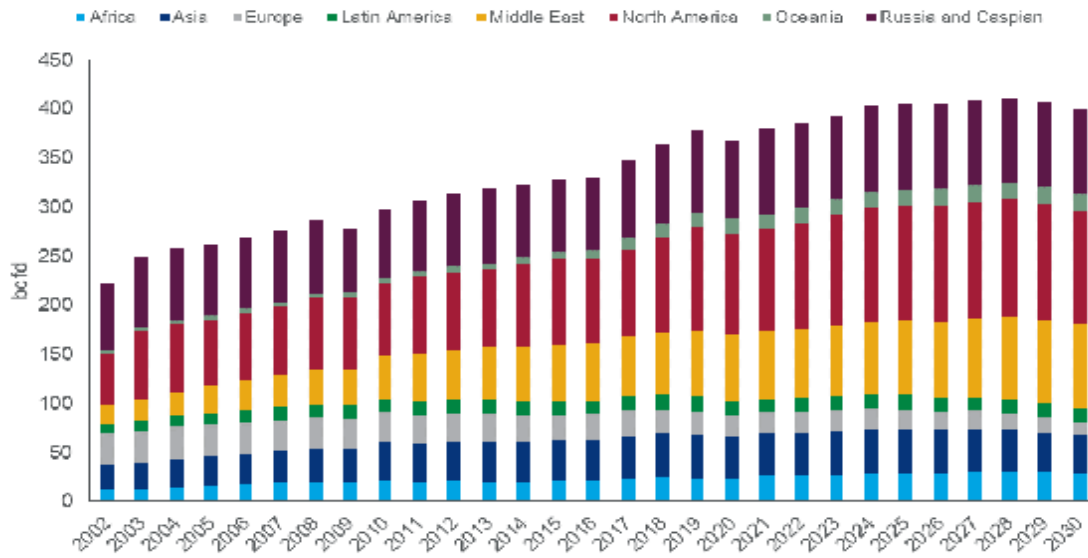

گزارش ویژه و تحلیلی: چشم امید بازار آتی به منابع گازی خاورمیانه

طی چند سال گذشته اهمیت گاز به عنوان تنها منبع فسیلی پاک جهت گذار از انرژی‌های هیدروکربنی به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر افزایش یافته و طی سال‌های آینده سهم آن در سبد انرژی بسیاری از کشورهای جهان افزوده خواهد شد. بر این اساس پیش‌بینی می‌شود تقاضای جهانی گاز رشد 12/5 درصدی را بین سال‌های 2023 تا 2030 تجربه نماید. این افزایش تقاضا از محل توسعه منابع نامتعارف و متعارف در مناطق مختلف جهان تأمین می‌گردد. منابع گازی نامتعارف مانند شیل گاز در سال‌های اخیر به دلیل پیشرفت‌های تکنولوژیکی و کاهش زمان تولید، رشد سریعی را داشته است به طوری که سهم جهانی عرضه گاز نامتعارف در تولید گاز جهانی از 4 درصد در سال 2000 به 12 درصد در سال 2022 رسید و انتظار می‌رود تا سال 2030 به بیش از 30 درصد برسد. از این رو منابع گاز نامتعارف نقش برجسته‌ای در ترکیب عرضه جهان ایفاء خواهند کرد. منطقه خاورمیانه که به لحاظ تاریخی مرکز عمده تولید نفت و گاز محسوب می‌شود دارای ذخایر عظیم گاز متعارف و نامتعارف است و پتانسیل خوبی برای افزایش ظرفیت تولید و عرضه گاز از منابع مختلف دارد. میزان تولید گاز در این منطقه به سرعت در حال رشد است و پیش‌بینی می‌شود تا سال 2030 به 86 میلیارد فوت مکعب در روز برسد. بر این اساس تولید گاز این منطقه 14 میلیارد فوت مکعب در روز افزایش می‌یابد که معادل مصرف گاز کل بخش برق اروپاست. نیمی از این افزایش تولید به صادرات ال‌ان‌جی اختصاص یافته و نیم دیگر برای تأمین رشد تقاضای داخلی در این منطقه مصرف خواهد شد. تولید گاز در این منطقه به لحاظ هزینه پایین تولید در مقایسه با بسیاری از مناطق جهان، از صرفه اقتصادی بالایی برخوردار می‌باشد. در این میان کشورهای چمن قطر، امارات متحده عربی، ایران، عربستان، عمان و عراق برنامه‌های ویژه‌ای برای افزایش ظرفیت تولید و تجارت گاز دارند. افزایش تولید گاز در میدان گنبد شمالی را با مشارکت شرکت‌های بین‌المللی جهت افزایش ظرفیت تولید و صادرات ال‌ان‌جی از 77 میلیون تن در سال فعلی به 110 میلیون تن در پایان سال 2025 و 126 میلیون تن تا سال 2027 را در پیش گرفته است. امارات نیز درصدد ازدیاد تولید و توسعه ظرفیت صادرات ال‌ان‌جی است. شرکت ملی نفت ابوظبی، (ادنوک) احداث پایانه صادراتی جدیدی به نام «فجیره ال‌ان‌جی» را برنامه‌ریزی کرده است که بین سال 2026 تا 2028 با ظرفیت کلی 6/9 میلیون تن در سال به بهره‌برداری می‌رسد و کل ظرفیت صادرات ال‌ان‌جی این کشور به بیش از 15 میلیون تن در سال خواهد رسید. همچنین این شرکت توسعه میدان گازی نامتعارف «Hail and Ghasha» به عنوان بزرگ‌ترین طرح توسعه‌ای گاز ترش فراساحلی جهان را آغاز کرده است. عربستان نیز در پی افزایش تولید گاز با انگیزه جایگزین کردن آن با نفت و آزاد کردن یک میلیون بشکه دیگر برای صادرات است. این کشور قصد دارد تا سال 2030 مصرف نفت در نیروگاه‌ها را حذف کرده و به تولید برق از انرژی‌های تجدیدپذیر و گاز طبیعی روی آورد. پیش‌بینی می‌شود تا پایان دهه، میزان تقاضای داخلی گاز این کشور به 125 میلیارد مترمکعب در سال برسد. برای تأمین این حجم از تقاضا، عربستان سعودی تولید از میادین گازی مستقل و نامتعارف، مانند میدان جفوره - گسترده‌ترین میدان گاز شیل در خاورمیانه - را در برنامه دارد. شرکت آرامکو با توسعه این میدان قصد دارد تا سال 2030 به حداکثر تولید گاز شیل 2 میلیارد فوت مکعبی در روز (Bcfd) دست یابد که نزدیک به 15 درصد از کل تولید گاز این کشور خواهد بود. عراق نیز با هدف تأمین سوخت نیروگاه‌های تولید برق، جمع‌آوری گازهای مشعل و همچنین توسعه میادین گازی جدید را به کمک شرکت‌های خارجی آغاز کرده است. عمان هم برنامه توسعه میدان گازی نامتعارف خزان را جهت تأمین گاز مورد نیاز داخلی و صادرات ال‌ان‌جی دارد. ایران نیز درصدد افزایش ظرفیت تولید از 1 میلیارد مترمکعب به 1/4 میلیارد مترمکعب در روز از طریق فشار افزایی میادین موجود به خصوص پارس جنوبی و توسعه میادین دیگر مانند کیش، پارس شمالی و

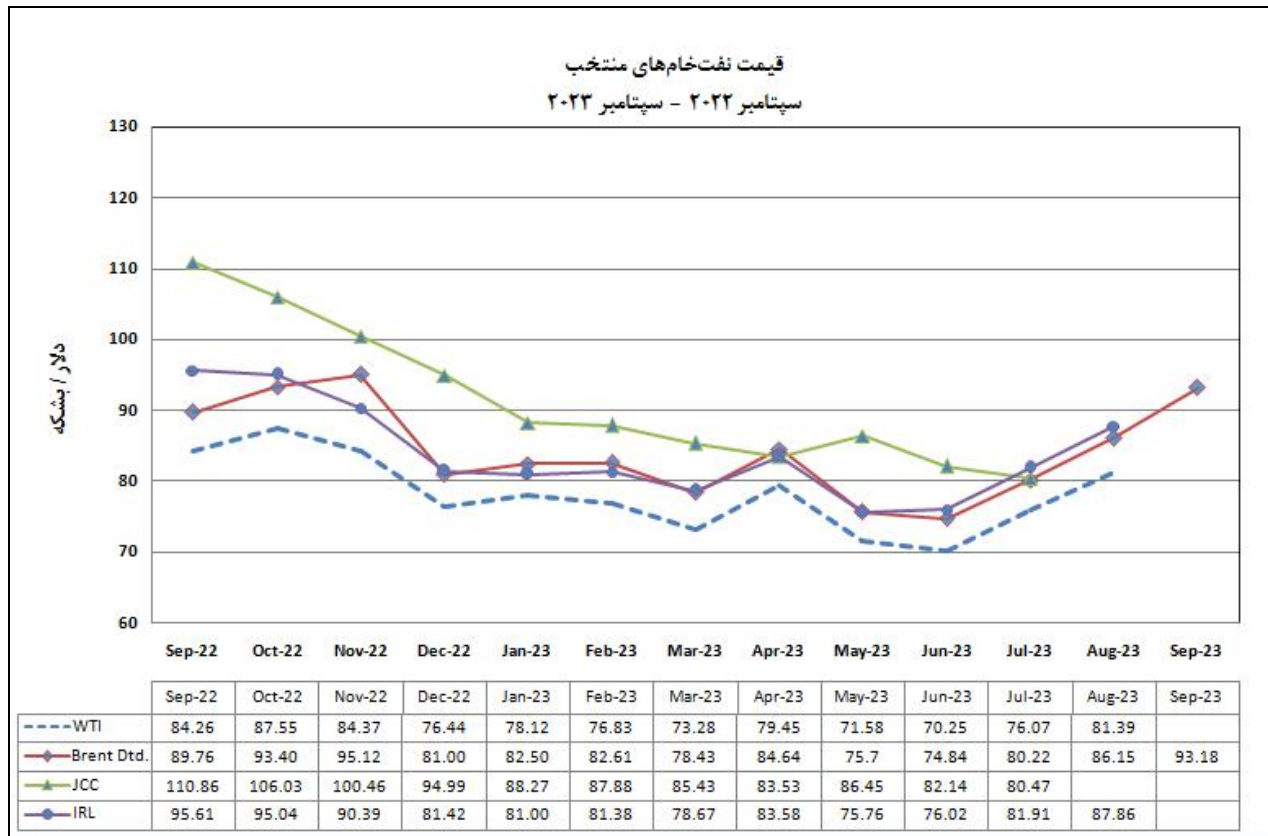

غیره است. نمودار زیر جایگاه و سهم منطقه خاورمیانه در چشم‌انداز تولید گاز در بین مناطق مختلف جهان تا سال 2030 را نشان می‌دهد.

Source: Wood Mackenzie

تهیه کننده: قنبری

ضرایب تبدیل

	m ³ Gas	ft ³ Gas	Million Btu	Therm	G J	Kilowatt Hour	ال ان جی m ³	ال ان جی Ton
m ³ Gas	1	35.3	0.036	0.36	0.038	10.54	171×10 ⁻⁵	725×10 ⁻⁶
ft ³ Gas	2.83×10 ⁻²	1	102×10 ⁻³	102×10 ⁻⁴	108×10 ⁻⁵	0.299	5×10 ⁻⁵	2×10 ⁻⁵
Million Btu	27.8	981	1	10	1.054	292.7	0.048	192×10 ⁻⁴
Therm	2.78	98.1	0.1	1	105.448×10 ⁻³	2927	48×10 ⁻⁴	192×10 ⁻⁵
GJ	26.3	930	0.95	9.5	1	277.5	0.045	0.018
Kilowatt Hour	949×10 ⁻⁴	3.3	3415×10 ⁻⁶	34.18×10 ⁻³	36×10 ⁻⁴	1	162×10 ⁻⁶	65×10 ⁻⁶
ال ان جی m ³	584	20631	21.04	210.4	22.19	6173	1	0.405
ال ان جی Ton	1379	48690	52	520	54.8	15222	2.47	1

منبع: Energy Intelligence Group

تهیه کنندگان:

خانم‌ها: تمیزی - اصغرزاده - آریانا - پهلوانی - دارایی
آقایان: وقف - اکبری - ابوحمزه - سیاهی - قنبری - اکبرنژاد - بهشتی